

CZU: 616.36-002:614.253.1/5

HEPATITA VIRALĂ B PRINTRE LUCRĂTORII MEDICALI

Valentin CĂLUGĂREANU, Angela PARASCHIV

Disciplina de epidemiologie, Departamentul de Medicină Preventivă,
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie *Nicolae Testemițanu*

Introducere

Hepatita virală B (HVB) este una dintre cele mai răspândite infecții virale, cu aproximativ 257 de milioane de persoane infectate la nivel mondial. Riscul de infectare cu hepatita B la lucrătorii medicali este o preocupare importantă în domeniul sănătății publice datorită expunerii frecvente la sânge și la alte fluide corporale potențial infectate. Studiile indică faptul că lucrătorii medicali pot suferi între 1 și 3 accidente cu ace sau alte obiecte ascuțite pe an, fiecare incident crescând riscul de infectare cu virusurile transmisibile prin sânge, inclusiv hepatita B. La nivel global, aproximativ două milioane de lucrători medicali sunt expuși și aproximativ 70 000 sunt infectați cu HBV anual. Povara globală a bolii estimată de Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a arătat că 37% din cazurile de HBV în rândul personalului medical s-au datorat expunerii profesionale rezultată din obiecte ascuțite.

Scop

Prin realizarea acestui studiu, se urmărește obținerea unei înțelegeri clare a gradului de cunoștințe al personalului medical cu privire la HVB pentru asigurarea unui mediu de lucru sigur.

Materiale și metode

Pentru realizarea studiului a fost elaborat un chestionar de evaluare a cunoștințelor, atitudinilor și practicilor privind hepatita virală B, care ulterior a fost validat pe un eșantion de 35 de lucrători medicali. Pe baza chestionarului validat a fost intervievat un eșantion de 318 lucrători medicali din asistența medicală

primară, dintre care 87 medici și 231 de asistente medicale. Chestionarul a inclus 106 întrebări structurate în 3 capitole, care permit analiza nivelului de cunoștințe, atitudini și practici ale personalului medical. Datele colectate au fost analizate în programul EpilInfo 7.2.

Rezultate

Dintre personalul medical care a participat la acest studiu, toți 318 lucrători medicali (100%) au auzit de VHB, iar 276 (86,79%) dintre ei aveau cunoștințe adecvate despre calea transmiterii VHB, inclusiv 89,77% dintre medici și 85,72% dintre asistentele medicale. Deși majoritatea lucrătorilor medicali au cunoștințe despre HVB, totuși este de menționat că unii lucrători nu cunosc complet căile de transmitere a VHB. Astfel, 60 de persoane (18,87%, [95% IC 14,80%-23,58%]) au menționat transmiterea prin sărut, 17 persoane (3,35, [95% IC 3,14%-8,41%]) prin tuse și strănut, 34 de persoane (10,69 [95% IC 7,54%-14,56%]) dacă bea dintr-un pahar din care deja a băut o persoană infectată cu hepatită, 14 persoane (4,40% [95% IC 2,44%-7,27%]) dacă iau masa împreună și 10 persoane (3,14% [95% IC 1,52%-5,70%]) – prin legume și fructe. Aceste lacune au fost evidențiate atât printre medici, cât și printre asistentele medicale, fiind mai evidente în rândul asistentelor.

Majoritatea personalului medical intervievat a răspuns corect privind transmiterea virusului în timpul tratării dinților – 311 persoane (97,80% [95% IC 95,63%-99,06%]), prin injectarea drogurilor cu un ac deja folosit de o persoană infectată – 302 persoane (94,97% [95% IC 91,89%-97,29%]), prin contacte sexuale cu mulți parteneri, cu utilizarea prezervativelor – 117 persoane (36,79% [95% IC 31,60%-42,19%]), prin efectuarea tatuajului sau piercingului – 301 persoane (95% IC 94,65% [91,54%-97,01%]), de la mamă la făt în timpul sarcinii – 209 persoane (65,72 [95% IC 60,43%-70,73%]), pe cale sexuală – 282 de persoane (88,68% [95% IC 84,74%-91,98%]), prin transfuzie de sânge – 311 persoane (97,80% [95% IC 95,63%-99,06%]), prin utilizarea în comun a lamelor de bărbierit, a foarfecilor pentru manichiură – 306 persoane (96,23% [95% IC 93,32%-98,17%]), prin înțeparea cu acul folosit la alt pacient – 307 persoane (96,54% [95% IC 94,07%-98,21%]).

În rândul medicilor, 95,40% [95% CI: 88,64%-98,73%] au declarat că au fost vaccinați împotriva hepatitei B, ceea ce indică o rată mare de conformare la recomandările de vaccinare, iar 94,37% [95% CI: 90,57%-96,97%] dintre asistentele medicale au fost, de asemenea, vaccinate, un procent foarte apropiat de cel al medicilor. Totuși, există un mic procent de lucrători medicali care nu au fost vaccinați sau nu știu dacă au fost vaccinați, ceea ce subliniază necesitatea unor campanii de sensibilizare și verificare a statusului de vaccinare. Procentul de lucrători medicali care sunt infectați cu HVB este de 7,55%, inclusiv 6,90% [95% CI: 2,57%-14,41%] medici și 7,79% [95% CI: 4,68%-12,04%] asistente medicale, ceea ce este semnificativ, având în vedere riscul crescut de expunere la virus în mediul de muncă.

Aceste date indică faptul că, în ciuda ratelor ridicate de vaccinare, există încă o proporție notabilă de lucrători medicali care au contractat virusul, probabil înainte de a fi vaccinați sau din cauza expunerii multiple.

Concluzii

Creșterea nivelului de cunoștințe și de conștientizare privind hepatita B va avea un impact pozitiv asupra practicilor de prevenție, contribuind astfel la o protecție mai bună împotriva acestei infecții virale. Pentru a proteja sănătatea lucrătorilor medicali și pentru a preveni transmiterile nosocomiale de HVB, este crucială menținerea și intensificarea eforturilor de vaccinare, alături de implementarea programelor de educație și de screeningul regulat. Aceste măsuri vor contribui la reducerea incidenței infecțiilor cu HVB și la asigurarea unui mediu de lucru sigur pentru personalul medical.

Cuvinte-cheie: hepatita virală B, cunoștințe, atitudini și practici, lucrători medicali, prevenție